

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z JĘZYKA POLSKIEGO dla klas na
podbudowie szkoły gimnazjalnej
ZSE im. ks. Janusza St. Pasierba w Tczewie**

Wykaz aktów prawnych i dokumentów

- Podstawa programowa kształcenia ogólnego (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 27 sierpnia 2012r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół). Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U z 2004 Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych. (Dz. U. poz. 843 z dnia 10 czerwca 2015r)
- „Ponad słowami”. Program nauczania języka polskiego w trzyletnim liceum ogólnokształcącym i czteroletnim technikum. Zakres podstawowy i rozszerzony.
  - Statut Zespołu Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza St. Pasierba w Tczewie
  - Program wychowawczy szkoły

Założenia PSO

Przedmiotowy system oceniania składa się na obudowę programu nauczania oraz podstawy programowej i jest do nich dostosowany, uwzględnia ich założenia, a zwłaszcza:

- poznawanie przez ucznia literatury w ścisłym związku z kontekstem kulturowym epoki,
- równoległe poznawanie tradycji i kultury współczesnej,
- ścisłe powiązanie kompetencji z zakresu kształcenia językowego z wiedzą i umiejętnościami literacko-kulturowymi,
- nadrzędność szeroko rozumianych umiejętności komunikowania się (w zakresie umiejętności odbioru i umiejętności przekazu),
- priorytetowy charakter umiejętności odczytywania tekstów werbalnych i innych tekstów kultury – na różnych poziomach (w tym – odczytywanie znaczeń symbolicznych i parabolicznych oraz wykorzystywania różnego rodzaju kontekstów).

Przedmiotowe cele oceniania

Do celów oceniania przedmiotowego należą:

- bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce,
- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- dostarczanie rodzicom, opiekunom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w uczeniu się oraz szczególnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwianie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

Integralnym i niezbędnym elementem oceniania jest komentarz, w którym uczeń uzyska informację o stanie swojej wiedzy, koniecznych uzupełnieniach i poprawkach, ewentualnie ukierunkuje swoją „karierę szkolną”.

Wymagania edukacyjne

Wymagania ogólne wynikające z podstawy programowej:

- I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.
- II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.
- III. Tworzenie wypowiedzi.

Wymagania szczegółowe wraz z celami

Cele edukacyjne szczegółowe odpowiadają wymaganiom szczegółowym sformułowanym w podstawie programowej.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	Cele szczegółowe	
		Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji	1. Czytanie i słuchanie	1. Rozwijanie umiejętności czytania i słuchania całych tekstów z uwzględnieniem ich specyfiki, wpisanej w nie sytuacji komunikacyjnej, prezentowanego stylu i języka wypowiedzi.	Ponadto: 1. Samodzielne poznawanie utworów stanowiących kontekst dla tekstów kultury poznawanych w szkole. 2. Rozwijanie umiejętności twórczego wykorzystania z tekstów krytycznoliterackich. 3. Nabywanie umiejętności krytycznego i interaktywnego czytania tekstów literackich i pozaliterackich powstających w wyniku rozwoju technologii informacyjnej i przekazu medialnego oraz w powiązaniu z wieloma zjawiskami społeczno-politycznymi charakterystycznymi dla współczesnego świata.
	2. Samokształcenie i docieranie do informacji	2. Przygotowanie do samokształcenia polegającego na rozwijaniu umiejętności samodzielnego poszukiwania potrzebnych informacji zapisanych na różnych nośnikach, udostępnianych także w e-bibliotekach, sporządzania bibliografii i na tej podstawie tworzenia przedmiotowych baz danych.	Ponadto: 4. Kształtowanie samodzielnej postawy czytelniczej przejawiającej się umiejętnością kryterialnego wyboru lektury. 5. Zdobycie podstaw adiustacji tekstu.
	3. Świadomość językowa	3. Poznawanie i rozumienie problemów komunikacji i funkcjonowania kodu językowego. 4. Analiza różnych odmian polszczyzny. 5. Charakteryzowanie zjawiska stylizacji i jej odmian oraz funkcji. 6. Pogłębienie wiedzy z zakresu kultury języka.	Ponadto: 6. Budowanie świadomości językowego obrazu świata. 7. Pogłębienie wiedzy o różnicowaniu stylów wypowiedzi we współczesnej polszczyźnie.
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury	1. Wstępne rozpoznanie	7. Rozwijanie umiejętności prezentowania własnych przeżyć i przemyśleń w związku z poznawanym dziełem kultury, rozumieniem jego problematyki i usytuowania w tradycji.	
	2. Analiza	8. Rozwijanie umiejętności charakteryzowania poetyki utworu literackiego, sposobów kreowania świata przedstawionego, również w odniesieniu do tendencji twórczych epoki. 9. Rozwijanie umiejętności analizy językowo-stylistycznej tekstu. 10. Rozumienie zjawisk językowych wynikających ze zmian historycznych w dawnych tekstach. 11. Rozwijanie umiejętności analizy porównawczej utworów lub ich fragmentów.	Ponadto: 8. Rozwijanie umiejętności odczytywania sensu utworu w aspekcie poznawczym, estetycznym i etycznym. 9. Rozwijanie umiejętności analizy genologicznej utworu. 10. Rozwijanie umiejętności analizy utworu jako znaku kultury antycznej, judaistycznej, chrześcijańskiej, staropolskiej. 11. Rozwijanie umiejętności pogłębionej analizy stylistycznej utworu prowadzącej do rozpoznania różnych nawiązań do stylu epoki.
	3. Interpretacja	12. Nabywanie umiejętności interpretacji utworu w różnych kontekstach.	Ponadto: 12. Nabywanie umiejętności przeprowadzenia interpretacji

		13. Budowanie świadomości doboru właściwego klucza do interpretacji utworu. 14. Rozwijanie umiejętności sposobów funkcjonowania różnych motywów oraz odczytywania treści alegorycznych i symbolicznych w tekstach kultury.	porównawczej tekstów kultury. 13. Nabywanie umiejętności budowania komentarza wskazującego na wartość estetyczną interpretowanych tekstów.
	4. Wartości i wartościowanie	15. Odczytywanie sensu utworów w wymiarze aksjologicznym. 16. Rozumienie języka jako źródła poznania wartości i narzędzia wartościowania.	Ponadto: 14. Określanie sposobów wyrażania wartościowania w tekstach.
III. Tworzenie wypowiedzi	1. Mówienie i pisanie	17. Rozwijanie umiejętności tworzenia dłuższych tekstów pisanych i mówionych, spójnych znaczeniowo i logicznie, jednoznacznych w formie (rozprawka, recenzja, referat, interpretacja utworu literackiego lub jego fragmentu). 18. Rozwijanie umiejętności tworzenia wypowiedzi argumentacyjnej według podstawowych zasad logiki i retoryki. 19. Rozwijanie umiejętności publicznego wygłoszenia własnego tekstu. 20. Rozwijanie umiejętności sztuki prowadzenia sporów. 21. Rozwijanie umiejętności redakcyjnych. 22. Rozwijanie umiejętności streszczania, parafrazowania, cytowania cudzego tekstu i tworzenia na jego podstawie konspektu.	Ponadto: 15. Rozwijanie umiejętności tworzenia wypowiedzi ze świadomością ich funkcji sprawczej. 16. Rozwijanie umiejętności samooceny własnej kompetencji językowej.
	2. Świadomość językowa	23. Poszerzanie zasobu słownictwa specjalistycznego stosowanego w różnych wypowiedziach.	

Metody sprawdzania osiągnięć

Ocenianie odbywa się za pomocą różnych narzędzi, technik i metod, aby w polu obserwacji znalazły się różne obszary aktywności ucznia, ale też aby dać szansę uczniom o różnych możliwościach i uzdolnieniach (różnych „typach inteligencji”).

Założenia ogólne sprawdzania osiągnięć

1. Uczeń otrzymuje oceny za realizację wymagań edukacyjnych, które zostały określone i podane na początku roku szkolnego.
2. Ocenia się osiągnięcia ucznia – wiedzę, umiejętności i postawy, np. aktywność, kreatywność oraz terminowość, jakość i szybkość realizacji zadań.
3. Stosuje się ogólnie przyjętą skalę ocen od 1 do 6. W ocenach częściowych dopuszcza się stosowanie znaków „+” i „-”, które mają charakter informacyjny dla ucznia i jego opiekunów.
4. W każdym półroczu uczeń może dwa razy zgłosić nieprzygotowanie do zajęć edukacyjnych.
5. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe i może być przedmiotem oceniania.
6. Bieżące odpowiedzi ustne obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji.
7. Aktywność- oceniana na lekcji, a także oceniana całościowo pod koniec semestru za pomocą jednej oceny.
8. Znakami „+” i „-” nauczyciel może w prowadzonej przez siebie dokumentacji oceniać stopień przygotowania ucznia do zajęć, krótkie wypowiedzi ustne, pracę na lekcji, z których wystawia ocenę za aktywność.
9. Sprawdziany pisemne (mogą być w formie testu) po każdym dziale powinny być zapowiedziane na 7 dni przed ich terminem.
10. Uczeń nieobecny na pracy klasowej, sprawdzianie, teście: w przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej ma obowiązek wykazać się znajomością materiału nauczania podlegającego ocenie na pierwszej lekcji po powrocie do szkoły; w przypadku nieobecności usprawiedliwionej – w ciągu 2 tygodni od powrotu do szkoły.
11. Kartkówki obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji i mogą być niezapowiedziane.
12. Czas sprawdzania prac pisemnych przez nauczyciela – do 3 tygodni.

Stosowane będą następujące formy oceniania:

- prace klasowe, sprawdziany, testy (różne formy pisemne), pozwalające ocenić stopień przyswojenia wiedzy i zdobycia umiejętności z określonego działu programu nauczania;
- kartkówki – obejmujące ostatnio omawianą tematykę, pozwalające na bieżąco ocenić stopień przyswojenia materiału i umiejętności;
- prace pisemne w różnej formie (wypracowania domowe i klasowe, notatki, krótkie odpowiedzi);
- odpowiedzi ustne (różnego typu, np.: odpowiedź na pytanie nauczyciela, referowanie zagadnień, udział w dyskusji, spontaniczne zabieranie głosu, zbiorowa pogadanka sprawdzająca);
- projekty edukacyjne, referaty i prezentacje – indywidualnie lub w grupie;
- wykonywanie zadań domowych - obowiązkowych i dodatkowych („dla chętnych”);
- obserwacja uczenia się, aktywność i inicjatywa przejawiana na lekcjach (np. w trakcie pracy w grupach zadaniowych lub wykonywania zadań indywidualnych);
- recytacja utworów literackich, udział w szkolnych przedstawieniach teatralnych, różne formy wypowiedzi związane z przeżyciem intersemiotycznym (np. poezja śpiewana, wykonanie plakatu, nakręcenie fragmentu filmu), udział w konkursach przedmiotowych;
- arkusz próbnej matury – ocena w klasie programowo najwyższej.

Skale stosowane w sprawdzaniu i ocenianiu

Sprawdziany i kartkówki ocenia się przyznając punkty za realizację poszczególnych zadań.
Prace klasowe, wypracowania, testy opatrzone są modelem odpowiedzi wraz z punktacją.

Ocenę ustala się według skali:

ocena	minimalny % wykonania zadania
dopuszczający	40
dostateczny	55
dobry	75
bardzo dobry	90
celujący	95

Notatki, projekty edukacyjne, referaty, pisemne prace domowe oceniane są zgodnie z poniższymi kryteriami:

kryterium	dop	dst	db	bdb	cel
argumentacja/ umiejętność wskazania problemu	Uczeń wykazuje zrozumienie tematu, omawia jego część.	Uczeń omawia znaczną część tematu.	Uczeń omawia istotną część tematu.	Uczeń omawia temat wyczerpująco.	Uczeń pogłębia omówienie tematu lub wykracza poza wymagania programowe.
kompozycja	Uczeń podjął próbę porządkowania treści.	Uczeń uporządkował wypowiedź wystarczająco.	Uczeń uporządkował wypowiedź poprawnie, zachował równowagę między poszczególnymi obszarami treści.	Uczeń uporządkował wypowiedź konsekwentnie według określonego kryterium.	Wypowiedź w pełni uporządkowana, harmonijna, proporcjonalna.
sprawność językowa	Tekst komunikatywny, z usterkami językowymi	Tekst komunikatywny, z usterkami językowymi.	Wypowiedź poprawna.	Wypowiedź poprawna.	Styl dojrzały, jednolity; bogate słownictwo; terminologia.

Odpowiedzi ustne oceniane są zgodnie z poniższymi kryteriami:

Kryterium	dop	dst	db	bdb	cel
Argumentacja	Uczeń wykazuje zrozumienie zagadnienia, omawia jego część.	Uczeń omawia znaczną część zagadnienia.	Uczeń omawia istotną część zagadnienia.	Uczeń omawia zagadnienie wyczerpująco.	Uczeń pogłębia omówienie zagadnienia lub wykracza poza wymagania programowe.
Kompozycja	Uczeń podjął próbę uporządkowania treści.	Uczeń uporządkował wypowiedź wystarczająco.	Uczeń uporządkował wypowiedź poprawnie.	Uczeń uporządkował wypowiedź konsekwentnie według określonego kryterium .	Wypowiedź w pełni uporządkowana, harmonijna, proporcjonalna.
Sprawność językowa	Wypowiedź komunikatywna z usterkami językowymi.	Wypowiedź komunikatywna z usterkami językowymi.	Wypowiedź poprawna.	Wypowiedź poprawna.	Styl dojrzały, jednolity; bogate słownictwo; terminologia.

Praca w grupie – ocenie podlegają:

- organizacja pracy w grupie
- komunikacja w grupie
- aktywność, wkład pracy własnej
- współdziałanie
- prezentowanie rezultatów pracy grupy
- czas wykonania
- terminowość realizacji

Recytacja utworów literackich, udział w szkolnych przedstawieniach teatralnych, różne formy wypowiedzi związane z przekładem intersemiotycznym (np. poezja śpiewana, wykonanie plakatu, nakręcenie fragmentu filmu), udział w konkursach przedmiotowych premiowane są oceną celującą.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom

1. Nauczyciel, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.
2. Uczeń ma prawo do wydłużenia limitu czasu na wykonanie poszczególnych zadań – zgodnie z zaleceniami zawartymi w opinii poradni.
3. W pracach ucznia ze stwierdzoną dysleksją rozwojową nie poddaje się ocenie ortografii i interpunkcji.
4. Uczeń ze stwierdzoną dysgrafią i dysortografią ma prawo do oceniania na jednakowych prawach brudnopisu i czystopisu. Uczniowi z wymienionymi trudnościami nie obniża się ocen z prac pisemnych za niski poziom graficzny pisma.
5. Jeśli nauczyciel nie jest w stanie odczytać pracy ucznia, powinien to zrobić uczeń w jego obecności, wyjaśniając wszystkie wątpliwości ortograficzne.
6. Uczeń prowadzi dokumentację pracy samokształceniowej w formie zeszytu lub teczki.
7. Formy możliwych dostosowań, w zależności od indywidualnych potrzeb ucznia:
  - niewymaganie głośnego czytania przy zaburzonej technice czytania,
  - więcej czasu na czytanie tekstów(poleceń, instrukcji), dodatkowe wyjaśnienia,
  - dzielenie materiału na mniejsze partie,
  - wydłużenie czasu na odpowiedź,
  - formułowanie precyzyjnych, jasnych poleceń,
  - zapowiadanie odpowiedzi z wyprzedzeniem,
  - uwzględnienie zaburzonej grafomotoryki przy ocenie prac pisemnych,
  - zróżnicowanie zadań zadawanych do domu, poleceń w czasie lekcji,
  - dostosowanie kryteriów oceniania prac pisemnych dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu.

Nauka zdalna

1. Uczniowie podlegają tym samym kryteriom jak w czasie nauczania stacjonarnego.
2. Uczeń przesyła do nauczyciela zadane prace na wskazany nośnik w wyznaczonym terminie (w aplikacji TEAMS, e-dziennik Vulkan, aktywnie i systematycznie uczestniczy w zajęciach online).
3. System oceniania jest jawny, dostępny dla rodziców i uczniów.
4. Uczeń wykazuje aktywność w różnych obszarach:
  - ze względu na organizację pracy- praca samodzielna i w grupie, praca online,
  - ze względu na rodzaj wykonywanej pracy-prace pisemne, wypowiedzi ustne (również przez wskazane przez nauczyciela komunikatory)
  - ze względu na rodzaj zadań- typowe ćwiczenia, zadania, zadania problemowe, ćwiczenia i zadania trudne

Zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów

Oceny cząstkowe mają różną wagę – ocenę śródroczną, roczną i końcową wystawia się z ocen cząstkowych, przy czym decydujący wpływ mają oceny z prac klasowych, sprawdzianów i testów.

Sposoby gromadzenia informacji o osiągnięciach i postępach uczniów

Nauczyciel na bieżąco odnotowuje w dzienniku lekcyjnym poszczególne oceny uzyskane przez uczniów. Nauczyciel gromadzi pisemne prace uczniów, które na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) udostępnia uczniowi lub jego rodzicom.

Sposoby informowania uczniów i rodziców (opiekunów prawnych) o osiągnięciach, postępach, zagrożeniach

Oceny są jawne dla uczniów i ich rodziców. Uczeń na bieżąco jest informowany o uzyskanych ocenach.

1. Informowanie uczniów:
  - jawne ocenianie z uzasadnieniem oceny, potwierdzone wpisem do dokumentów szkolnych
  - ustna opinia – wskazanie słabych i mocnych stron
  - ocena na pracy pisemnej, która jest udostępniana do wglądu na wniosek ucznia lub rodziców (opiekunów).
2. Informowanie rodziców:
  - kontakty indywidualne
  - wywiadówki

Terminy informowania uczniów i rodziców o przewidywanych ocenach śródrocznych i końcoworocznych zapisane są w WSO.

Zasady poprawiania niekorzystnych ocen cząstkowych

- Jeżeli uczeń otrzyma cząstkową ocenę niedostateczną lub inną, lecz niesatysfakcjonującą go, to w uzasadnionych przypadkach (np. długotrwała choroba) uzgadnia z nauczycielem przedmiotu możliwość poprawy.
- W przypadku otrzymania z pracy klasowej (sprawdzianu, testu) oceny niedostatecznej, uczeń ma prawo do jednorazowej jej poprawy, przy czym w dzienniku zachowane są dwie oceny.
- Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną pracy klasowej w terminie uzgodnionym z nauczycielem - w ciągu 2 tygodni od daty jej otrzymania.
- Poprawa nie dotyczy stopni oraz kartkówek.

Zasady poprawiania niekorzystnych wyników klasyfikacji rocznej

Ustalone przez nauczycieli roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych mogą zostać zmienione w wyniku:

- a) sprawdzianu wiadomości i umiejętności, do którego przystępuje uczeń, jeżeli roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny,
- b) sprawdzianu wiadomości i umiejętności, do którego przystępuje uczeń wnoszący o podwyższenie przewidywanej oceny, jeżeli ocena przewidywana nie satysfakcjonuje go,
- c) egzaminu klasyfikacyjnego,
- d) egzaminu poprawkowego.

Szczegółowe warunki i tryb przystępowania do sprawdzianów, egzaminu klasyfikacyjnego i egzaminu poprawkowego określa Statut Zespołu Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza St. Pasierba w Tczewie.

Zasady i kryteria oceniania obowiązujące na sprawdzianach wiadomości i umiejętności, egzaminie klasyfikacyjnym i egzaminie poprawkowym, przeprowadzanych w celu ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej

Zdający otrzymuje zakres materiału obowiązujący na sprawdzian (egzamin klasyfikacyjny, poprawkowy), obejmujący wymagania edukacyjne na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym z całości danego poziomu edukacyjnego.

Sprawdzian (egzamin klasyfikacyjny, poprawkowy) składa się z dwóch części:

1. pisemnej, trwającej 90 minut,
2. ustnej, trwającej 20 minut.

Część pisemna obejmuje tworzenie tekstu argumentacyjnego o objętości min. 250 słów na wybrany przez ucznia (spośród przygotowanych) temat. Uczeń może uzyskać 30 punktów:

a) 20 punktów za realizację tematu - zgodnie z kryteriami oceniania

Lp.	Obszar	Liczba punktów	Liczba punktów	Liczba punktów
1.	Sformułowanie stanowiska	0 Brak lub niezgodne z fragmentem	2 Adekwatne do podanego fragmentu, niepełne	4 Adekwatne do podanego fragmentu
2.	formułowanie argumentu na podstawie fragmentu wskazanego utworu	0 Brak lub niezgodne z fragmentem	2 Zgodne z fragmentem, niepełne	4 Zgodne z fragmentem, pełne
3.	Sformułowanie argumentu na podstawie całości wskazanego utworu	0 Brak lub niezgodne z utworem	2 Zgodne z utworem, niepełne	4 Zgodne z fragmentem, pełne
4.	Sformułowanie argumentu na podstawie innego tekstu kultury	0 Brak lub niezgodne z tekstem kultury	2 Zgodne z tekstem kultury, niepełne	4 Zgodne z tekstem kultury, pełne
5.	Wnioski	0 Brak lub niezgodne z przedstawioną argumentacją	2 Adekwatne do argumentacji, niepełne.	4 Adekwatne o argumentacji, pełne.

b) 10 punktów łącznie za kompozycję, styl wypowiedzi, poprawność językową i zapis. Punkty przyznaje się, jeżeli praca liczy min. 250 słów, według skali:

Kryterium	Liczba punktów	Szczegółowy opis wymagań	Uwagi
kompozycja	1	wskazująca na podjęcie próby podporządkowania myśli, na ogół spójna	Kompozycję wypracowania ocenia się jedynie wtedy, gdy zostały przyznane punkty za rozwinięcie tematu. Jeśli kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.
	3	uporządkowaną wobec przyjętego kryterium, spójna, graficznie wyodrębnienie głównych części	
Styl	1	komunikatywny, dopuszczalne schematy językowe	
	2	zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi, na ogół jasny, wystarczająca leksyka	
język	1	język w pracy komunikatywny mimo błędów fleksyjnych, składniowych, słownikowych i frazeologicznych	
	2	język w pracy komunikatywny mimo nielicznych błędów fleksyjnych, składniowych, słownikowych i frazeologicznych	
zapis	1	poprawna ortografia (nieliczne błędy różnego stopnia); interpunkcja niezakłócająca komunikacji (mimo różnych błędów)	

	2	poprawna ortografia (nieliczne błędy II stopnia); na ogół poprawna interpunkcja	
	3	bezbłędna ortografia; poprawna interpunkcja (nieliczne błędy)	
maksymalnie	10 punktów		

Nauczyciel przygotowujący zestawy zadań, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom. Uczniom ze stwierdzonymi zaburzeniami dysortograficznymi lub innymi tego typu obniżamy wymagania w zakresie zapisu stosownie do przedstawionej opinii lub orzeczenia z następującymi kryteriami.

Kryterium	Liczba punktów	Szczegółowy opis wymagań	Uwagi
kompozycja	2	wskazująca na podjęcie próby podporządkowania myśli, na ogół spójna	Kompozycję wypracowania ocenia się jedynie wtedy, gdy zostały przyznane punkty za rozwinięcie tematu.
	4	uporządkowaną wobec przyjętego kryterium, spójna, graficznie wyodrębnienie głównych części	Jeśli kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.
Styl	2	komunikatywny, dopuszczalne schematy językowe	
	2	zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi, na ogół jasny, wystarczająca leksyka	
język	2	język w pracy komunikatywny mimo błędów fleksyjnych, składniowych, słownikowych i frazologicznych	
	3	język w pracy komunikatywny mimo nielicznych błędów fleksyjnych, składniowych, słownikowych i frazeologicznych	
maksymalnie	10 punktów		

Część ustna obejmuje odpowiedź na pięć pytań wylosowanych przez zdającego spośród przygotowanych zestawów, obejmujących wymagania edukacyjne na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym z całości danego poziomu edukacyjnego. Za odpowiedź na każde pytanie zdający może uzyskać 6 punktów – łącznie w tej części egzaminu: 30 punktów.

Kryteria oceny odpowiedzi ustnej:

0 pkt

- uczeń nie zna tekstów literackich; informacje, które przytacza, nie wystarczają do omówienia tematu,
- próba wnioskowania, uogólniania i porządkowania informacji nie została podjęta albo wszystkie sądy są błędne,
- chaotyczna kompozycja wypowiedzi, wypowiedź niekomunikatywna.

2 pkt

- wypowiedź ogólnikowa, ale z błędami rzeczowymi w przytaczaniu treści lektur,
- informacje skąpe,
- podjęta została częściowo udana próba wnioskowania,
- język i styl wypowiedzi mało poprawne, ale komunikatywne,
- podjęta została próba uporządkowania wypowiedzi.

4 pkt

- wypowiedź ogólnikowa, ale pozbawiona błędów rzeczowych w przytaczaniu treści lektur; świadcząca, że uczeń czytał teksty,

- informacje skąpe, ale wystarczają do omówienia tematu w stopniu podstawowym,
- wnioski i sądy ogólnikowe,
- język i styl wypowiedzi poprawne,
- kompozycja przejrzysta.

6 pkt

- znajomość tekstów pozwala na właściwą ich interpretację,
- dobór informacji skromny, ale trafny, prowadzący do trafnych sądów i uogólnień,
- temat omówiony w znacznej części, poprawne posługiwanie się podstawowymi terminami literackimi,
- wypowiedź uporządkowana, komunikatywna, jednolita stylistycznie, na ogół poprawna w warstwie językowej.

Ocenę końcową ustala się według skali:

ocena	Minimalny % uzyskanych punktów	Przedziały punktowe
niedostateczny	0 - 39	0 - 23
dopuszczający	40	24 - 32
dostateczny	55	33 - 44
dobry	75	45 - 53
bardzo dobry	90	54 – 59
celujący	95	57 – 60

Sposoby ewaluacji przedmiotowego systemu oceniania

Przedmiotowy system oceniania jest dokumentem przyjętym przez zespół polonistów. Podlega ewaluacji na podstawie analizy pracy i wyników nauczania (analiza wyników pomiaru dydaktycznego, podstawy programowej, standardów egzaminacyjnych), która jest przeprowadzana na przełomie sierpnia i września każdego roku.

